

Силабус курсу:

ОСНОВИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	081 «Право»
<i>Рік підготовки:</i>	2
<i>Семестр викладання:</i>	Осінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

к.ю.н., доц., Качурін Сергій Гурійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри конституційного права

посада

kachurin@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-960-18-28

телефон

Skype: kachurinsg

месенджер

318 ГК, за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування та поглиблення у студентів знань і навичок в питаннях щодо значення понятійного апарату, предмету, теоретичних положень системи навчальної дисципліни, її елементи, суб'єкти, мета, місце і роль у суспільних відносинах; Політико-правова природа Європейського Союзу; Права людини в Європейському Союзі. Громадянство ЄС; Членство в Європейському Союзі; Загальна характеристика інституційної системи та інститутів Європейського Союзу; Органи та агенції ЄС; Законодавчий процес в Європейському Союзі; Правові основи економічної системи Європейського Союзу; Основи Шенгенського права; Співпраця Європейського Союзу та України.

Результати навчання:

Знати: передумови утворення та основні етапи становлення ЄС; структуру, функції та повноваження органів влади ЄС: Ради ЄС, Парламенту ЄС, Європейської Комісії, Суду Європейських Спільнот, Європейського омбудсмена, Європейського суду аудиторів, консультативних органів ЄС; основні принципи та засади судової системи ЄС; створення та процес еволюції права ЄС; основні поняття та принципи науки сучасного права Європейського Союзу; поняття, принципи, джерела права ЄС; зміст окремих судових рішень Суду Європейських Спільнот; особливості двосторонніх договорів між ЄС та Україною в контексті реалізації євро інтеграційного курсу нашої держави.

Вміти: кваліфікувати існуючі правовідносини, що регулюються нормами права ЄС; тлумачити норми права ЄС; застосовувати норми права ЄС; тлумачити та використовувати норми національного законодавства, з урахуванням положень права ЄС; розкривати теоретичні положення права ЄС, систематизувати та аналізувати їх; орієнтуватися в системі правових джерел, аналізувати положення права ЄС; порівнювати норми права ЄС та інші джерела правової системи ЄС; визначати і оцінювати правове становища людини та громадянина у ЄС; аналізувати сучасні події та процеси в системі європейських міжнародних відносин з точки зору застосування міжнародно-правової аргументації; здійснювати інформаційний пошук довідкової та методичної літератури за допомогою інформаційних технологій для підготовки аналітичних висновків з питань права ЄС.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з Теорії та історії права, Конституційного права та процесу, розділи Римського права, Юридичного дослідження, Міжнародного публічного права.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

— Здатність розв'язувати первинні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

— ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
— ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
— ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
— ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

— ФК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

— ФК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

— ФК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

— ФК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів з кримінально-процесуального права.

— ФК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

— ФК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

— ФК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема щодо, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

— ФК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

— ФК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Після вивченні дисципліни студент повинен продемонструвати набуті результати навчання:

Соціально гуманітарна ерудованість:

— Р2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання

— Р3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

— Р4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

— Р5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

— Р6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Дослідницькі навички:

— Р8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

— Р9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Комунікація:

— Р11. Володіти базовими навичками риторики.

- P12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло
- P13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

- P14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.
- P15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних

Праворозуміння:

- P18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
- P19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
- P20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Правозастосування:

- P21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- P22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
- P23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Тема 1. ВСТУП ДО ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ОСНОВНІ ЕТАПИ ЕВОЛЮЦІЇ.	денна 2/0/2 заочна 2/0/0	Важливість пізнання права Європейського Союзу в процесі професійної підготовки юриста. Поняття європейської інтеграції та її передумови. Інтеграційні проекти та об'єднання, що передують утворенню Європейських Співтовариств. Основні етапи формування права Європейських Співтовариств і Європейського Союзу. Джерела і методи пізнання права Європейського Союзу. Інформаційні бази даних Європейського Союзу.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Тема 2. ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	денна 2/0/2 заочна 0/0/1	Поняття та сутність права Європейського Союзу. Система права Європейського Союзу. Первинне та вторинне право ЄС: поняття та зміст Система норм права Європейського Союзу. Принципи права Європейського Союзу. Предмет права Європейського Союзу. Методи права Європейського Союзу. Суб'єкти права Європейського Союзу. Право Європейського Союзу як наука і навчальна дисципліна.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Тема 3. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ЯК СУБ'ЄКТ ПРАВА: ЧЛЕНСТВО, КОМПЕТЕНЦІЯ ТА СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ	денна 2/0/2	Правова природа Європейського Союзу: міжнародна організація, конфедерація чи федерація? Сутність простору свободи, безпеки та законності. Розмежування компетенції між Європейським Союзом та країнами-членами. Виняткова компетенція ЄС	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Тема 4. ОСНОВИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.	денна 2/0/2	Сучасний стан та перспективи розвитку інституту громадянства ЄС. Інкorporація в правову систему Європейського Союзу Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. Права людини і права громадянина (права, зарезервовані для громадян Союзу). Право на ефективні засоби правового оскарження	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Тема 5. ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	денна 2/0/2	Організаційний (інституційний) механізм Європейського Союзу: поняття і структура. Загальна характеристика правового статусу основних органів ЄС	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Тема 6. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА	денна 2/0/2	Порядок формування Європейського парламенту. Функції та повноваження Європейського парламенту.	Участь в обговоренні Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ		Структура й організація роботи Європейського парламенту. Рішення Європейського парламенту та порядок їх реалізації.	Індивідуальні завдання
7.	Тема 7. ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ. СУДОВА СИСТЕМА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ. ДОПОМІЖНІ ІНСТИТУЦІЇ ЄС	денна 2/0/2	Європейська Комісія як виконавчий орган ЄС. Склад та порядок формування Європейської Комісії. Повноваження та функції Європейської Комісії. Право законодавчої ініціативи. Нагляд за дотриманням угод. Основні принципи та правила судового провадження. Статус і призначення Суду Європейського Союзу. Порядок формування Суду Європейського Союзу. Розмежування юрисдикції Суду Європейського Союзу і Суду першої інстанції. Призначення та структура банківської системи ЄС. Економічний і соціальний комітет. Комітет регіонів. Функції, повноваження, формування.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	Тема 8. ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ	денна 2/0/2	Стокгольмська програма 2009 р. зі зміцнення простору свободи, безпеки і правосуддя в рамках ЄС. Регламент «Про введення обмежувальних заходів щодо окремих осіб та формувань у рамках боротьби з міжнародним тероризмом». Основні напрями судового і поліцейського співробітництва у кримінальних справах. Нові законопроекти ЄС в галузі кримінально-процесуального права. Конвенція 1995 р. про заснування Європолу. Рішення про Європол 2009 р.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9.	Тема 9. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВНУТРІШНЕГО РИНКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.	денна 4/0/4	Проблема ліквідації подвійного оподаткування між державами-членами ЄС. Розмежування свободи пересування капіталів і свободи платежів. Правові основи забезпечення фінансової стабільності держав-членів. Поняття «зона євро» і «держави-члени, які підпадають під вилучення». Умови переходу нових держав-членів на єдину валюту.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	Тема 10. ДЖЕРЕЛА ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ПИТАННЯХ	денна 2/0/2	Шенгенські угоди. Нормативні акти Шенгенської виконавчого комітету і законодавчих інститутів ЄС. Європейське агентство з управління	Участь в обговоренні Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	БЕЗВІЗОВОГО РЕЖИМУ.		оперативним співробітництвом держав- членів ЄС на зовнішніх кордонах. Європейська блакитна карта. Проблеми формування імміграційного права Європейського Союзу. Уніфікація віз та порядку їх видачі в рамках ЄС.	Індивідуальні завдання
11.	Тема 11. ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА СУСІДСТВА (European neighborhood policy).	денна 2/0/2 заочна 2/0/0	Інструменти європейської політики сусідства та партнерства. Характеристика Угоди про партнерство і співробітництво між ЄС та Україною. Підписання Угоди про асоціацію з ЄС (2014 рік.) Особливості Угоди. Європейська політика сусідства та Молдова і Грузія – перспективи реалізації. Європейська політика сусідства та Білорусь – перспективи реалізації	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
12.	Тема 12. Україна ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ: ПРАВОВІ ОСНОВИ СПІВРОБІТНИЦТВА.	денна 4/0/4 заочна 0/0/1	Співпраця України та ЄС у галузі права. Угода про партнерство та співпрацю 1994р. Механізм адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: основна характеристика та зміст.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Європейське право . Курс лекцій / К.: Атіка, 2019.- 215 с. <http://www.info-library.com.ua/books-book-150.html>
2. Європейське право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 316 с. http://www.culonline.com.ua/Books/Mignar_privat_pravo-Kuzmenko.pdf
3. <http://europa.eu> — Офіційна сторінка Європейського Союзу;
4. <http://www.eurotreaties.com/eurotexts.html> — тексти установчих договорів Європейського Союзу;
5. www.minjust.gov.ua/file/23491 — Консолідовані версії Лісабонського договору (українською мовою);
6. <http://www.euractiv.com> — медіа портал Європейського Союзу;
7. <http://www.europarl.europa.eu> — сторінка Європейського парламенту;
8. <http://ec.europa.eu> — сторінка Європейської Комісії;
9. <http://www.consilium.europa.eu> — сторінка Ради Європейського Союзу;
10. <http://www.curia.europa.eu> — сторінка Суду Європейського Союзу;
11. <http://www.ombudsman.europa.eu/start.faces> — сторінка Європейського Омбудсмена.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «ОСНОВИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ» (для студентів заочної форми навчання спеціальності «Правознавство») / Укладач: С.Г. Качурін – Северодонецьк: вид-в СНУ ім. В. Даля, 2020. –10 с. електронне видання.
2. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «ОСНОВИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ» (для студентів заочної форми навчання спеціальності «Правознавство») / Укладач: С.Г. Качурін – Северодонецьк: вид-в СНУ ім. В. Даля, 2020. – 37 с. електронне видання.
3. Текст лекцій з дисципліни «Основи права європейського Союзу» (для студентів спеціальності 081 «Право») / Укл.: С.Г. Качурін. – Северодонецьк: СНУ ім В. Даля. електронне видання.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Залік	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності та вимог, вкладених у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату СНУ ім. В. Даля. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Студент може пройти певні онлайн-курси, пов'язані з курсом, на онлайн-платформах (Prometheus, Coursera тощо). За наявності сертифікату щодо повного проходження відповідного курсу можуть бути нараховані додаткові бали.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно та у повному обсязі. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. У разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) строки можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана факультету.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватись вимог техніки безпеки.

Заняття відбуваються відповідно до чинного розкладу (онлайн чи оффлан) із дотриманням норм, передбачених постановою КМУ від 22 липня 2020 р. № 641 Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 та іншими нормативними актами.

Під час занять студенти дотримуються правил етичної поведінки та норм локальних актів СНУ ім. В. Даля.

Під час контролю знань студенти забороняється використання мобільних пристроїв.